

+ 185660 II ; iv. uel 7 16.

Z AKT STOLICY APOSTOLSKIEJ

OJCA ŚW. PIUSA XI
Z BOSKIEJ OPATRZNOŚCI PAPIEŻA
ENCYKLIKA
O ODNOWIENIU USTROJU
SPOŁECZNEGO
i O DOSTOSOWANIU GO
DO NORMY PRAWA EWANGELII,
W 40. ROCZNICĘ WYDANIA
ENC. „RERUM NOVARUM”

PRZEZ LEONA XIII

Z ORYGINAŁU ŁACIŃSKIEGO
PRZETŁUMACZYŁ, WSTĘPEM I KOMENTARZEM
OPATRZYŁ

KS. DR JAN PIWOWARCZYK

DRUGIE WYDANIE ZMIENIONE

VERBUM

KSIEGARNIA I Drukarnia »JEDNOŚĆ« w KIELCACH MCMXLVI

SPIS RZECZY

Przedmowa J. E. Ks. B-pa Dra Czesława Kaczmarka	V
Wstęp Ks. Dra J. Piwowarczyka	1
ENCYKLIKA QUADRAGESIMO ANNO	11
„Rerum Novarum”	12
Przyczyna	12
Główne punkty	14
Przedmiot niniejszej encykliki	16
I. DOBRODZIEJSTWA ENC „RERUM NOVARUM”	16
1. Co zrobił Kościół?	17
Na polu nauki	17
W praktycznym zastosowaniu	19
2. Co zrobiła władza państwowa?	20
3. Co zrobili sami zainteresowani?	23
Zrzeszenia robotników	23
Zrzeszenia innych klas	27
Zrzeszenia pracodawców	28
Wniosek: „Magna Charta” ustroju społecznego”	28
II. WŁADZA KOŚCIOŁA W SPRAWACH SPOŁECZNYCH I GOSPODAR- CZYCH	29
1. Prawo własności	32
Jego indywidualny i społeczny charakter	33
Obowiązki ciążące na własności	35
Prawa państwa	36
Obowiązki co do wolnych dochodów	40
Tytuły nabywania własności	41
2. Kapitał i praca	43
Niemożność wytwórcza każdego z tych dwóch czynników wziętych z osobna	44
Niesłuszne uroszczenia kapitału	44
Niesłuszne uroszczenia pracy	46
Główna zasada sprawiedliwego podziału	46
3. Wyzwolenie proletariatu	47
Usunięcie proletaryzmu przez uwłaszczenie proletariatu	49

4. Sprawiedliwa płaca	50
Salariat nie jest sam w sobie niesprawiedliwy	51
Indywidualny i społeczny charakter pracy	52
Potrójny wzgląd:	52
a) Utrzymanie robotnika i jego rodziny	53
b) Stan przedsiębiorstwa	54
c) Wzgląd na dobro powszechne	55
5. Odnowienie ustroju społecznego	57
Ustrój stanowo-zawodowy	60
Kierownicza zasada życia gospodarczego	65
III. GŁĘBOKIE ZMIANY PO LEONIE XIII	74
1. Zmiana w ustroju gospodarczym	74
Ujarmienie gospodarcze następstwem wolnej konkurencji	76
Zgubne następstwa	78
Środki zaradcze	78
2. Zmiany w socjalizmie	79
a) Obóz radykalniejszy: komunizm	79
b) Obóz umiarkowany, czyli „socjalizm“	80
Łagodzi nieco walkę klas i walkę z instytucją własności	81
Czy jest możliwa droga pośrednia?	82
Zupełna sprzeczność z chrześcijańskim poglądem	83
Katolik i socjalista, dwa sprzeczne pojęcia	85
Socjalizm w dziedzinie wychowania i oświaty	86
Katolicy w obozie socjalistycznym	77
Zaproszenie do powrotu	89
3. Odrodzenie moralne	89
Głównym złem dzisiejszego stanu: spustoszenie dusz	90
Przyczyny zła	91
Środki zaradcze:	94
a) przepojenie życia gospodarczego duchem chrześcijaństwa	94
b) rola miłości	95
Trudność zadania	96
Sposób postępowania	98
Zachęta do ścisłej jedności i współpracy	103
Skorowidz	105